

**Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E**

31 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Ion Guzun

juducând în ședință, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena și de avocatul Grosu Igor în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui

Cebotari Veaceslav xxxx,

Termenii de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.12.2017 - 25.04.2018;

Instanța de apel: 12.02.2018 - 25.04.2017;

Instanța de recurs: 20.06.2018 - 31.07.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central din 26 ianuarie 2018, *cauza fiind examinată conform art. 364¹ Cod de procedură penală*, Cebotari Veaceslav a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal la 5 (cinci) ani 4 (patru) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, în noaptea de 11 spre 12 august 2017, Cebotari Veaceslav aflându-se împreună cu Șerban Ilia și minorul Stoian Matvei la intersecția străzilor Calea Bălțului și Vasile Stroescu din or. Soroca, au intrat în conflict cu Iuri Steporjinschi și având scop de a-i cauza leziuni corporale, intenționat, toți i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea craniului, precum și a altor părți a corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 83 din 27.09.2017, vătămări corporale grave periculoase pentru viață în formă de traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin echimoze la ambele urechi, echimoză frontal pe dreapta, edem cu echimoză temporo-

orbital pe dreapta, echimoză periorbital pe stânga și nas plăgi contuze pe sprânceana dreapta, nas și buză inferioară, fractura cominutivă a oaselor nazale, hemoragii în țesuturile moi pericraniene regiunea fronto-temporo-parietală dreapta și occipitală stânga, focare de hemoragie subarahnoidiană pe suprafața emisferei drepte și la bază, care sunt vitale și s-au produs (conform moamecanior nistologice) cu aproximativ 3-4 ore până la deces, prin mecanism de lovire repetată cu obiecte contondente, leziuni ce au provocat decesul victimei, având legătură cauzală directă cu decesul.

3. Sentința de condamnare a fost contestată cu apel de către:

- procuror, care necontestând încadrarea juridică a faptei penale, a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa de 8 (opt) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, soluționarea chestiunii cu privire la corpurile delictive, lăsată fără atenție de către instanța de fond, și încasarea de la el a cheltuielilor judiciare în sumă totală de 12 452 lei, reieșind din gravitatea faptelor comise și urmările prejudiciabile soldate cu decesul unei persoane, or, cea numită nu este proporțională faptelor comise și nu-și va atinge scopul de corectare;

- avocatul Igor Grosu în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie stabilită o pedeapsă mai blândă inculpatului prin aplicarea dispozițiilor art. 23¹ și 79 Cod penal, ținând cont de responsabilitatea redusă a făptuitorului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 aprilie 2018, a fost respins apelul declarat de avocat, ca nefondat, admis apelul declarat de procuror, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă soluție, prin care Cebotari Veaceslav, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 151 alin. (4) Cod penal, prin coroborare cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, precum și art. 76 alin. (1) lit. d) și art. 79 alin. (3) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa de 7 (șapte) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Corpurile delictive și anume, o pereche de încălțăminte, un maiou și o pereche de blugi, ce-i aparțin lui Stoian Matvei, o pereche de încălțăminte și un maiou ce-i aparțin lui Șerban Ilia, după intrarea sentinței în vigoare de nimic, o pereche de încălțăminte și o pereche de blugi ce-i aparțin lui Cebotari Veaceslav, după intrarea sentinței în vigoare de a le restitui acestuia, urmând ca și telefonul mobil de model „Microsoft” ce-i aparține lui Șerban Ilia să-i fie restituit proprietarului.

Totodată, a fost respinsă solicitarea acuzatorului de stat cu privire la încasarea de la Cebotari Veaceslav în contul statului a cheltuielilor judiciare în sumă totală de 12 452 lei.

4.1. Colegiul penal concluzionând asupra temeiniciei sentinței de condamnare în latura constatării faptei penale cu încadrarea juridică a acțiunilor

infracționale, a reținut neobiectivitatea în ce privește pedeapsa numită inculpatului, pe care a apreciat-o drept una exagerat de blândă în raport cu caracterul social periculos a faptei comise și cel prejudiciabil a urmărilor survenite.

Deși instanța de fond corect a aplicat normele dreptului penal la aspectele de fapt a cauzei, ținând cont de responsabilitatea redusă a inculpatului, ce potrivit art. art. 23¹ și 76 alin. (1) lit. d) Cod penal, constituie o circumstanță atenuantă, ce permite prin aplicarea art. 79 Cod penal coborârea pedepsei sub limita minimă, prevăzută de sancțiunea normei imputate, totuși, în opinia Colegiul, pedeapsa numită la limita de jos, nu corespunde pericolului social sporit și urmărilor prejudiciabile survenite, nerestabilind echilibrul social și neavând efect de educare și prevenirea continuării activității criminale.

Or, potrivit raportului de expertiză psihiatrico-psihologică legală de staționar nr. 106 A 2047, inculpatul suferă de retard mintal moderat, având capacitate redusă de înțelegere și dirijare a acțiunilor la momentul comiterii faptei, totuși intenția cu care el a acționat, alături de agresivitatea manifestată și starea de ebrietate alcoolică ca circumstanță ce-i agravează răspunderea penală pentru comiterea infracțiunii din categoria celor deosebit de grave, determină ineficiența aplicării unei pedepse atât de blânde, motiv pentru care în corespundere cu art. 61 Cod penal ce determină scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, reeducarea făptuitorului și prevenirea săvârșirii de el pe viitor a altor fapte penale, alături de criteriile generale de individualizare a ei, urmările prejudiciabile soldate cu decesul victimei, personalitatea inculpatului caracterizată satisfăcător de la locul de trai ca persoană ce face abuz de alcool, impune înăsprirea ei întru prevenirea continuării activității criminale.

Totodată, la stabilirea unei noi pedepse, Colegiul a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și art. art. 76 alin. (1) și 79 alin. (3) Cod penal, respingând în acest sens cerințele formulate de partea apărării ca nefondate, or, recunoașterea vinovăției și acceptarea judecării cauzei în procedura de recunoaștere a probatoriului de la faza urmării penale, nu pot fi interpretate ca circumstanțe atenuate, ele fiind luate în considerație în cadrul reducerii limitelor de pedeapsă în sensul alin. (8) al normei menționate, excluzându-se în acest sens „dubla valență”.

De rând cu aceasta, în admiterea cerințelor acuzatorului referitor la soluționarea chestiunilor privind corpurile delictive, ce au fost omise de către instanța de fond la adoptarea sentinței pe caz, în corespundere cu art. art. 385 alin. (1) pct. 13) și 397 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul s-a expus în privința lor prin aplicarea dispozițiilor art. 158 alin. (2) și 159 alin. (6) Cod de procedură penală, potrivit căruia, *corpurile delictive și alte obiecte ridicate se păstrează până ce soarta*

lor nu va fi soluționată prin hotărâre definitivă a organului de urmărire penală sau a instanței, urmând a fi soluționate la terminarea procesului penal.

În ce privește solicitarea încasării de la inculpat a cheltuielilor judiciare în mărime de 12 452 lei, Colegiul a dispus respingerea acesteia, deoarece, în corespundere cu art. 142 alin. (1) Cod de procedură penală, expertiza se dispune în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală, sunt necesare cunoștințe specializate în domeniul științei (...), de către OUP, procuror (...), la caz fiind cele medico-legale ca obligatorii în sensul art. 143 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, iar rezultatele lor au influențat încadrarea juridică a faptei, sarcina probațiunii revenindu-i părții acuzării.

Dispoziția art. 75 alin. (3) din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, expres stabilește că, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, la caz ordonatorul expertizelor fiind organul de urmărire penală și nu partea apărării.

Astfel, ținând cont de faptul, că rapoartele de expertiză medico-legale au fost utilizate în sensul art. 93 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, în calitate de probe, Colegiul a considerat ca fiind nefondată solicitarea părții acuzării privind încasarea de la inculpat a costului expertizelor, urmând ca costul lor să fie suportat de către ordonatorul expertizei judiciare din mijloacele alocate pentru efectuarea expertizelor din bugetul alocat.

5. Împotriva deciziei a depus recurs ordinar procurorul, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat că:

- pedeapsa numită inculpatului este prea blândă în raport cu circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului, iar aplicarea unei pedepse de 8 (opt) ani închisoare va duce la corijarea acestuia;

- soluția instanței privind respingerea solicitării încasării din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare sunt neîntemeiate, deoarece aceste cheltuieli au fost suportate de către stat în legătură cu efectuarea expertizelor în urma comiterii infracțiunii, or, la 22.12.2017, a fost abrogat alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că plata pentru efectuarea expertizelor judiciare se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

5.1. Recurs ordinar a depus și avocatul Igor Grosu în numele inculpatului, solicitând casarea parțială a acesteia în latura pedepsei, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de

judecată, pe motiv că, în cadrul procesului penal nu a fost constatat faptul comiterii infracțiunii în stare de ebrietate alcoolică și această circumstanță nu a fost încriminată inculpatului, ceea ce a dus la aplicarea unei pedepse prea aspre.

6. Judecând recursurile ordinare în raport cu actele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că recursul declarat de procuror urmează a fi respins, iar recursul declarat de avocat necesită a fi admis, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel, doar în latura penală, inclusiv din alte motive, din următoarele considerente.

Soluția instanței de recurs privind admiterea recursului declarat de avocat în numele inculpatului vine în coroborare cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, conform cărora *judecând recursul, instanța admite recursul, casează parțial sau total, hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o hotărâre nouă, dacă nu se agravează situația condamnatului.*

Din conținutul recursului declarat de către avocat, rezultă că este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor lui Cebotari Veaceslav în baza art.151 alin.(4) Cod penal, însă critică decizia instanței de apel numai în latura pedepsei, considerând că aceasta este prea aspră și greșit individualizată.

Având în vedere că autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de fond și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, Colegiul lărgit nu se va pronunța asupra acestor aspecte, dar va analiza alegațiile recurentului în privința hotărârii instanței de apel referitor la chestiunea de individualizare a pedepsei.

Analizând decizia recurată în coraport cu cele invocate de către recurent, Colegiul lărgit reține, că la stabilirea pedepsei instanța de apel nu a ținut cont de cerințele art. 75 alin. (1) Cod penal, conform cărora *persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod...*, or, reieșind din soluția instanței de apel reiese că aceasta a aplicat inculpatului o pedeapsă peste limitele fixate de legislația penală, fără a oferi o argumentare detaliată și clară.

Sanctiunea normei penale în baza căreia Cebotari Veaceslav a fost condamnat prevede pedeapsa cu închisoare de la 12 la 15 ani. Cauza a fost examinată în procedura simplificată prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, iar potrivit alin.(8) al articolului *inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă*

prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, astfel, limita minimă și maximă de pedeapsă sub formă de închisoare, care putea fi numită inculpatului este 8 și 10 ani.

De asemenea, instanța precizează că în momentul săvârșirii infracțiunii (11-12.08.2017), Cebotari Veaceslav (a.n. 11.10.1996) avea vârsta de 20 ani și 10 luni, iar potrivit prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal, completat prin Legea nr.163 din 20.07.2017, în vigoare 20.12.2017, *la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime ...* și astfel, după reducere, din maximul de pedeapsă (10 ani), noul termen obținut este 6 ani 8 luni, pe când instanța de apel în mod excesiv a stabilit inculpatului pedeapsă de 7 ani închisoare.

În același context, Colegiul menționează că, instanța, ținând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, iar necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată, ceea ce în speța dată nu se regăsește.

La materialele cauzei este anexat raportul de expertiză judiciară nr. 160a-2017, din 29.09.2017, conform căruia expertizatul Cebotari Veaceslav suferă de retard mental moderat, capacitatea lui de a percepe corect circumstanțele importante pentru dosar, de a le memoriza sau reproduce adecvat este limitată și prin urmare, cele relatate cad sub incidența art. 23¹ Cod penal, care de fapt constituie și o circumstanță atenuantă conform art. 76 alin. (1) lit. d) Cod penal.

Mai mult ca atât, Colegiul reține că, conform motivării supuse casării, instanța de apel reține o circumstanță agravantă pe care o pune la baza numirii pedepsei de 7 (șapte) ani închisoare inculpatului și anume, *starea de ebrietate alcoolică*, or, potrivit învinuirii acuzatorului de stat nu-i încredințează lui Cebotari Veceslav că ar fi comis infracțiunea fiind în stare de ebrietate alcoolică, astfel instanța depășind limitele învinuirii formulate.

Potrivit celor relatate, Colegiul lărgit ajunge la concluzia că toate în ansamblu duc la casarea deciziei recurate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului urmează a i se aplica o pedeapsă mai blândă, luând în considerație și prevederile art. 79 alin. (1) Cod penal, conform căruia *săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională.*

Potrivit art. 75 Cod penal, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea pedepsei, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, *echitabilă*, în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana se declară vinovată. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Reieșind din cele expuse, conducându-se de prevederile art. 7, 23¹, 61, 75, 76-77 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală și ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea inculpatului, care anterior nu a fost supus răspunderii penale, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră echitabil de a-i stabili inculpatului Cebotari Veaceslav, recunoscut vinovat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) ani 6 (șase) luni, iar conform art. 72 alin. (4) Cod penal, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Generalizând cele relatate, instanța de recurs ajunge la concluzia că recursul declarat de avocatul Grosu Igor în numele inculpatului urmează a fi admis, din alte motive decât cele invocate, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri.

În aceeași ordine de idei, reieșind din cele consemnate supra, recursul ordinar declarat de procuror urmează a fi respins, or, cel din urmă solicită aplicarea unei pedepse mai aspre în privința inculpatului, ceea ce de fapt ar duce la individualizarea greșită a pedepsei și înrăutățirea situației celui supus judecării.

Vis-a-vis de argumentul și solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 12452 lei, Colegiul menționează că soluția instanței de apel în partea respingerii cerinței acuzatorului de stat urmează a fi menținută, deoarece prevederile art. 142 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că, expertiza se dispune pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală, la caz fiind cele medico-legale ca obligatorii în sensul art. 143 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, iar rezultatele lor au influențat încadrarea juridică a faptei, sarcina probațiunii revenindu-i părții acuzării.

Mai mult ca atât, dispozițiile alin. (3), art. 75 al Legii nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, expres stabilește că „în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către

ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală”, la caz, ordonatorul expertizei fiind organul de urmărire penală și nu partea apărării, prin urmare, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a nu încasa din contul inculpatului cheltuielile judiciare solicitate de acuzatorul de stat.

În acest context, Colegiul concluzionează că argumentele invocate în recursul ordinar de către procuror sunt neîntemeiate, fapt ce impune incontestabil concluzia de respingere a acestuia, ca inadmisibil.

8. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena.

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Grosu Igor în numele inculpatului, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 aprilie 2018, în partea stabilirii pedepsei, rejudecă cauza și pronunță o hotărâre nouă în această parte, după cum urmează:

Lui Cebotari Veaceslav, recunoscut vinovat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, i se stabilește pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) ani 6 (șase) luni, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Termenul executării pedepsei pentru Cebotari Veaceslav urmează a fi calculat din 31 iulie 2018, cu includerea perioadei aflării în stare de arest de la 12 august 2017 până la 31 iulie 2018.

În rest, dispozițiile hotărârii atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 29 august 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Ion Guzun